

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borisori nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachr.,
Nuz. Augenthal & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppellk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Duminecă 8 (21) Februarie.

1904.

Răsboiul din Asia și Orientul europén.

Indată ce a izbucnit răsboiul russo-japonic, s'a impus de sine importanta întrebare despre consecințele ce le poate avea nu numai pentru interesele puterilor în Asia extremă, ci și pentru constelația politică generală europeană, în deosebi pentru viitoră desfășurare a evenimentelor în peninsula balcanică.

În monarhia noastră îngrijirile privitoare la eventualul efect, ce-l pot exercita evenimentele din Asia ostică asupra statelor balcanice, s'au manifestat mai tare, deși ministrul de externe contele Goluchowski a întrebuintat grabnic ocaziunea de a face în delegațiunea austriacă cunoscuta declarațiunea menită a liniști lumea dinăuntru ca și cea din afară, dîcînd în esență: N'avem a ne teme, că răsboiul în care este incurcată actualmente Rusia în Marea galbenă și japoneză ar pute să ocupe Rusia și să-o angajeze așa de mult, încât să fie silită a-și schimba politica ei balcanică. Nu, Rusia va continua mână 'n mână cu Austro-Ungaria acțiunea de reforme, care a primit o mai mare sancțiune prin ultimele punctațiuni făcute cu ocaziunea întelnirii împăraților la Mürzsteg. Așadér nu e cauză de a ne neliniști...

Cu toate că contele Goluchowski a vorbit așa de frumos, asigurând că răsboiul din Asia extremă n'a alterat nici înțelegerea dintre monarhia noastră și Rusia, nici nu va face ca Rusia să privească și să vegheze cu mai puțin interes asupra celor ce se petrec în Balcani, cu toate că și-a repetat declarațiunea sa și în delegațiunea ungară, totuși nu și-a ajuns scopul de a imprăscia toate îngrijirile.

Era și lucru firesc ca lumea să-și pună diferite întrebări, pe cari nu le-a putut desluși ministrul de externe din simpla cauză, că, fiind și el om ca toți oamenii, nu potesci ce se poate întembla ađi mîne seu la primăvară în peninsula balcanică fără scirea, ba poate chiar direct în contra voinții guvernului austro-ungar și rusesc.

Oamenii și-au dîs deci: Forțe bine, înțelegem noi, că este în momentele de față în interesul Rusiei să fie liniște în peninsula balcanică, ca să nu fie cum-va silită a se angaja și în orientul Europei, când are de furcă pentru multă vreme cu Japonia. Cine garantează însă, că numeroșii contrari ai reformelor în Macedonia, între cari poate cei mai mari sunt inșiși Turcii, — deși guvernul otoman a primit punctațiunile dela Mürzsteg — nu se vor simți tocmai încurajați prin faptul, că Rusia este incurcată în răsboiul din Asia?

Etă de unde au isvorit faimele ce le-am înregistrat despre pretinse mari pregătiri militare ale guvernului austro-ungar. Faimele au fost desmintite. — Ceea-ce însă nu se întembla ađi, se poate întembla mîne și nu fără motiv își bat capul politicienii din Cis și Trans de a găsi o soluțiune mulțumitoare a cestiunei, decă nu cumva ađi mîne Austro-Ungaria se va vedea constrînsă la o intervențiune militară în Balcani?

Cel ce pare a fi găsit cheia acestei soluțiuni, nu este contele Goluchowski, ci ministru - presedinte Tisza, care, după praxa esistentă dualistă, e pus în cîstele celui dintăi, ca să-l „controleze“ și jîcă decî pe quasi-ministrul de externe ungaresc.

Ei bine, contele Tisza, care a

vorbit în delegațiune, găsesce că după-ce înțelegerea austro-rusescă se întemeiază pe principiul de a susține *status quo* renunțînd și una și cealaltă putere la expansiune teritorială și la mărirea influenței sale asupra cutărui stat balcanic, o intervențiune armată a Austro-Ungariei seu a Rusiei seu a amîndurora, este și eschisă, chiar în cazul când în Macedonia ar izbucni revoluția și când mișcarea ar răpi cu sine și pe Bulgari și Sîrbi.

Pentru acasta eventualitate — i-se pare lui Tisza — Turcia e destul de tare milităresce de a se apăra singură cu șanse de succes, și când va veni lucrul la încheierea păcii puterile pot încă sări cu tótele, ca să impună litiganților voința Europei.

Programul e neted, cum sciu să netedescă Tisza și soți și teoriile lor de maghiarisare. Dér realitatea nu se supune unor ast-fel de programe și teorii.

Decî cetățenii au dreptate decă se neliniștesc la scriile alarmante ce sosesc din Turcia și atunci când nu s'ar adeveri nota răsboinică, ce se dîce că a adresat'o puterilor guvernul Sultanului.

Brașov, 7 Februarie v.

Socialismul și naționalitățile.

„Bud. H.“ publicase mai deunăđi un articol în care se ocupa de tema acasta. I-s'a răspuns din mai multe părți și „Bud. H.“ face un estras din aceste răspunsuri. De aici se vede, că cei mai mulți nici nu se gîndesc la socialism, ca atare, ci cauza nemulțumirilor sunt aspirările și nedreptățile neomenose, la cari este espus poporul atît de administrație, cât și de pașalele aristocratice. În Chioar d. e. un conte spre a pute vizita pe cale directă pe un văr al său, face de se croiesce un

drum nou de la reședința sa la reședința vărului său, ér cheltuelile — le suportă comunile. Notarii sunt aprópe în tot locul jidovi etc. — Relele acestea ar trebui înlăturate, apoi ar dispăré nemulțumirile și socialismul!

Socialiștii franceși și răsboiul russo-japones. „Figaro“ de la 17 Februarie, sosit astăđi la Brașov, constată, că poporul frances în totalitatea lui rămâne credincios alianței cu Rusia. O singură notă discordantă în mijlocul acestui concert sincer național sunt *socialiștii*. Simțindu-se tari la guvern, și-au încercat acum tária și la popor. Ne place a crede — dîce „F.“ — că guvernul nu-i va încuragia, ér poporul îi va descuragia cu desăvîșire. Primirea ce li-se face socialiștilor, cari propovăduesc idea acasta anti-națională, le poate servi de invêț, că națiunea le repudiéază internaționalismul, chiar de s'ar arăta în unele casuri mai indulgentă față de colectivismul lor.

Austriacii și cestiunea armatei.

La 18 Februarie delegațiunea austriacă a continuat desbaterea asupra budgetului armatei comune. În decursul discusiunei s'a vorbit éráși mult despre postulatele maghiare în armată.

Prințul Lobkowitz vede în pretensiunile Maghiarilor nisuițele lor spre a avé o armată independentă și spre separațiune economică. Promovarea limbei maghiare în instituttele militare, este un postulat neîndreptățit, căci tot așa de puțin li este iertat Maghiarilor de a maghiarisa în armată pe banii noștri, pe cât de mult desaprobam noi tendințele de germanisare în armată. Întrébă pe ministrul de răsboi, decă este corect, că cetățenilor ungari nu le este permis din principiu a invêța în academia militară limbă slave? De și e amic al Ungariei, totuși nu poate să nu dîcă: *până aci, și mai departe nu!*

FOLETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

(De la Brăila la Bêrlad. — „La Rogojină“. — Veterinarul din Fălcu. — La granița Rusiei. — În Huși.)

Brașov, 20 Februarie n. 1904.

Românii din Dobol și Illyefalva, cari nu sciu romănesce m'au reîmprospătat nisce amintiri din România, unde am vîdut tocmai contrarul. Am vîdut adecă Unguri, cari nu sciau unguresce.

Înainte însă de a descrie cele vîdute și auzite acolo, trebuie să fac o mică întroducere.

În tómnă anului 1895, după o ședere de doi ani în Brăila, — cel mai regulat și pôte cel mai frumos oraș al României, — am fost permutat pe neașteptate la Bêrlad.

Ca ori-ce oraș de port, Brăila e oraș internațional. Mulți străini: Nemți, Francesi, Italiani, Englesi, ér elementul indigen strașnic împestrițat cu Bulgari și Greci. De jidovi nici mai vorbesc. Comerțul de cereale trece pe đi comerge în mîinile lor.

Elementul pur românesc este cu onóre reprezentat în comerț și viața socială prin Românii Transilvăneni, cu deo-

sebiră Săceleni, numiți aici Mocani. Ori-ce Transilvănean venit la Brăila este clasificat în categoria Mocanilor. Eu încă am fost așadér doi ani de đile „Mocan“ și până în điuva de astăđi cu plăcere mă numesc „mocan onorific“. Cu greu m'am despărțit așadér de acest oraș.

Colegii mei: L. Moldovanu, C. Gușăilă și I. Brătescu m'au oferit din prisosul órelor lor câte 3—4, spre a se pute forma o catedră. N'am primit. M'am dus la Bêrlad.

Oraș mai mic, școlă mai mică, lăfa mai mică.

Cu toate acestea m'am acclimatizat repede, mai ales, că aveam aici pe bătrânul Popescu, compatriot din Cetatea de piatră, și din copilăria lui prietin cu familia noastră.

M'am găsit din điuva întâi casă în Strada Aurită, distanță de 350 pași de la gimnasiu.

Cu masa a mers ceva mai greu.

În Bêrlad erau atunci două restaurante mai de semă:

Primul al lui Iani Augustat Macri, grec, meșter în bucătăria orientală. Aici mîncam magistrații și profesorii „becheri“ și plătiau 80 lei pentru dejun și masă.

Al doilea era Max Fingerhut, evreu, la care mîncam cei cu gusturi occidentale, cărora le plăcea o supă bună nemțescă,

un rasol, un Rostbraten etc. Abonamentul după tocmelă, de la 60 lei în sus.

Și unul și altul mi-se părea cam scump și m'am decis pentru un birt mai de mîna a doua, care purta firma „La Rogojină“ și era în antreprisa lui Nicolae Săvescu, supranumit „Brigadiru“. Plătiam pe lună 45 lei și mîncam la dejun câte trei feluri, la masă câte două.

Între mușterii avea căți-va funcționari dela cassierie și primărie. Cel mai vechiu era d-l Georgescu, supranumit „Nenea“, fost în tinerețe actor, mai pe urmă ajutor de judecător, ér acum avea o mică funcție la primărie.

La început faptul, că mîncam la Rogojină a provocat senzație în oraș și a dat privilegiu la diferite comentare. De ce nu mîncă la Iani? Séu măcar la Max?... De ce mîncă la „Rogojină“?... Trebuie să fie un „sugativ“... Bănuiala acasta a Bêrlădenilor era coroborată și prin circumstanța agravantă, că eram „Ungurean“. Ungureni au reputația de a fi „sugativi“, espresiune eufemistică pentru „bêtor“.

În timp de doi ani, cât am mîncat la „Rogojină“, gurile rele s'au putut convinge, că m'au bănuț pe nedreptul. La „Rogojină“ începură să mai vină și alții,

între cari profesorii At. Popovici și Gavr. Barca, contabilul de la Banca Națională, I. Russu și alții. Lui Săvescu îi spuneam în glumă: „Brigadirule, de-acum să-ți schimbî firma: „La Covoru“.

Odată pe lună venea să mînănco la „Rogojină“ un domn străin, frumos și voinic.

Vorbia rîstit și se cunoscea de pe accent, că nu e Moldovean. Scia bine și nemțesce.

Trecură câte-va luni, fără să scim cine e domnul. El nu ne spunea cine e. Noi nu-l întrebam. Pe la 25 a fie-cărei luni era însă de față. Mîncă câte o fleică seu frigărui, bea câte un litru de vin de Priponesci și pleca.

În sfîrșit am aflat că e medicul veterinar al zonei preventive, despărțirea VI. Il chiamă Augustin Miescu, e Bănățean de origine și locuesce în Fălcu.

În serviciul veterinar al cărui șef era, avea ca subalterni vr'o 7 revisori cu câte 140 lei pe lună și venia tot la 30 đile la Bêrlad spre a-și lua de la cassierie lăfa sa și a revisorilor săi.

Ne făcurăm prietini și la repeștele lui invitări, l'am vizitat în vara anului 1897, petrecînd la dînsul câteva sêptemăni. Gospodăria i-o conducea mamă-sa

Fiedler (delegat oeh) declară, că tot ce pretend Maghiarii în armată, vor pretinde și popoarele Austriei. Maghiarii n'au dreptul să interpreteze legea pactului numai în favorul lor atât în ce privește armata, cât și alte chestiuni.

Kaiser spune, că pretensiunile militare maghiare îl îngrijesc mult, fiindcă Ungaria, unde armata e înjurată, n'are atmosfera suficientă pentru a crea ofițeri. Dacă Maghiarii se referă la paritate, și noi Austriacii putem să întrebăm, că de ce este numai o academie marină și și aceea pe teritor maghiar, deși la marină servesc aproape exclusiv Austriaci? Oratorul se teme, că în urma reformelor ce ar fi să se introducă în școlile militare din Ungaria, ofițerii eșiți din aceste școli, vor fi numai Maghiari și nu vor cunoaște limba de serviciu.

Glückner vede un mare pericol în pretensiunile maghiare și spune, că prin energie s'ar fi putut preveni tendințele separatistice maghiare.

Contele *Schönborn* ține un discurs mai lung. Spune, că nici un bărbat politic serios nu va pute învinui pe Austria, că plănuiesc atentate în contra independenței Ungariei și a întregității statului ungar. Nu se poate însă nega, că în Ungaria există un puternic curent, care se silește a îndepărta Ungaria de Austria. Nu numai obstructioniștii iau parte în hrănirea acestui curent și ar fi o nenorocire, decât am închide ochii în fața unui astfel de pericol...

Stările în Maramureș.*)

III.

— Urmare. —

"Ast-fel s'a întâmplat, că conducătorii comitatului, dorind a asigura încasarea dărei, spre acel scop au aflat o astfel de modalitate, care pe de-o parte se nu fie de tot îngreunătoare, pe de altă parte se asigure în măsură deplină darea. — S'a statorit, că proprietarii de munți după lemne produse (tăiate) și în realitate ca proprietate a lor, după lemnele aceste să plătescă o anumită taxă de fie-care tulpină într-o cassă comună, al cărei manipulant să acopere din venitul acesta comun regulat dările".

(Corifeii din sate pe lângă acoperirea dărilor, și-au acoperit și pungile lor. Ca exemplu ne poate servi comuna Borșa, unde spre scopul acoperirii rezistenței contribuției, nu numai Jidii din sat, ci și firme jidovesci din alte țări exploatau imensele păduri. Toată era, ca să se plătescă de fie-care tulpină o mică taxă, însă pentru a se sci suma

*) A se vedea nr. 24, 25 și 26 ai „Gaz. Trans.” din an. c.

lemnelor tăiate, în fie-care săptămână, într-o zi numită se numărau, spre scopul acesta, în prezența pretorului (sol-găbirului) care avea bacșul de la firma de mii de florini, — eșiau în fața locului prețuitorii din sat, cari erau astfel „dresajii”, că cu ocaziunea numărării sumei lemnelor, își întindeau mâinile la spate, în cari înpiegații firmei exploatare puneau banonotele, cari aveau menirea, ca vădând să nu vadă, așa, că prețuitorii în loc de 50.000 lemne vedeau numai 5.000. Gheșeft nu glumă.— Nota tr.)

"Astă cassă comună e simburele conceptului de compose-sorat, din acesta s'a dezvoltat instituțiunea compose-soratului. Când în ast-fel de mod din venitul comun, regulat, fură acoperite dările și cu timpul cassa arăta și sume întrecătoare, (escedente), aceste sume întrecătoare se întrebuintau spre scopuri comune, făcură și susținură bisericii și sinagoge (pote sinagoge s'au făcut din acești bani românesci, dăr bisericii românesci nu s'au făcut nici una — Nota tr.) și încă au concurs și la înmulțirea averii comunale; și cu atât mai virtos, că de atunci încôce esercitau comerțul cu lemne nu numai proprietarii pe baza dreptului lor de proprietate, ci încă și singuratici locuitorii (jidovii — N. tr.), decât plăteau competiția după tulpină (tăiată) în cassa comună. Și poporul încetul cu încetul își formă concepțiunea, că pădurile aparținătoare munților formază avere compose-sorală (fictivă jidovescă — N. tr.) Așa a fost starea pe timpul localității. Numai la puțin le-au venit în minte ca să înregistreze bunul de pădure ca avere proprie. Cei mai mulți n'au cunoscut însemnătatea cărții funduare, și neînțelegându-se de lucrurile funduare, aceste păduri, despre cari organul localisator scia, că venitele lor se varsă într-o cassă comună, le-au înregistrat ca bun compose-soral".

(Câtă întortochiare! Că dór localității aveau, séu cel puțin trebuia să aibă atăta cunoștință, că munții formază un bun basat pe diplomele donatōre a vechilor nobili români, ale căror eređi se sporise la număr de sute. De aceea după dreptate nu li-ar fi fost ertat să le înregistreze alt-fel, decât ca bun compose-soral. Fatalitatea a adus cu sine, că Românii, nefiind luminați, — de cei chemați, — despre însemnătatea cărților funduare, basajați pe drepturile lor de nobili, își făceau socotela ast-fel: „scrie domnarii ce vor vrea, dăr munții din mâna noastră numai Dumnezeu îi poate lua!”

Pe acel timp foarte puțin muni erau trecuți în mâni jidovesci. Localității, — în acești muni depărțați de deci de kilometri de sate, și ast-fel de proprietari, — lucrau după chibzuință, făcând smintelele cele mai mari în con-tul acestor proprietari români, unii pote chiar din rea credință înregistrau munți întregi pe respectiva comună politică.

Numai puțin localisatorii au înregistrat pădurile munților pe compose-sorate. Și asta îi dōre pe jupânii, că pă-

dură la pōlele munților, cari fură înregistrate pe compose-sorat, nu le pot întinde în vremele lor, deōre-ce la contractul de manipulație se recere totalitate a proprietăților lor. De aceea ar dori să se declare de bunori ale singuraticilor, și întru cât ei, Jidovii, au în biruință pleșuvul munților séu, după cum se numesc aici, pascănețele, să se declare, că aparțin acestor pascănețe.

Tendința lor rēutaciōsă se vede și de acolo, că despre munții, cari s'au întabulat cu ocaziunea localității pe numele comunelor politice, nu fac nici o pomenire aci în petițiune. Nu! că acei munți toți le sunt în mână, căci cumpărând din ei părți în modul arătat mai sus, — au intrat în biruință, după aceea au avut a cere drept de întabulație numai de la comuna politică, respective de la membrii comitetului comun, cari pe aci aproape toți sunt Jidii. Aici a fi membru în comitetul comun nu e o stare de desconsiderat. — Nota Trad.)

(Va urma.)

Rēsboiul.

Al doilea atac japonez la Port-Arthur.

Scirile asupra evenimentelor din Extremul Orient nu relatēză fapte nouē pozitive. Diarele americane și engleze publică amēnunte asupra celui de al doilea atac cutezat al Japonezilor contra escadrei ruse-sci de la Port-Arthur (14 Febr.), când torpilorōe japoneze au pētruns până la intrarea portului, descărcând torpedo asupra vaselor de rēsboi ruse-sci.

Agenția telegrafică rusescă nu face nici o amintire despre atacul acesta, de unde se con-clude, că vasele ruse-sci au suferit nici o stricăciune.

Amiralul *Alexiev* a trimis, cu data de 18 Februarie, un raport amēnuntit asupra primei lupte navale de la Port-Arthur, în care se recapitulēză scirile cunoscutē, însă nu se face de loc amintire despre atacul de la 14 l. c.

Agenției telegrafice din Petersburg i-se anunță din Port-Arthur, că acolo și în Mandjuria, totul e liniștit. Vasele de rēsboi ruse-sci avariate în primul atac sunt în reparație și în curēnd vor pute opera ērași.

Lupta de la Chemulpo.

„Kōln. Zeitung“ primesce din Chemulpo scirea, că în lupta ce s'a dat acolo la 10 Februarie, din echipagiul crucișătorului ruse-sci „Varjag“ și al canonierei „Korejatz“ au cădūt și s'au înecat 450 ome-ni, între cari 17 ofițeri. Restul au putut să se refugieze pe vase engleze, italiene și franceze.

Mișcarea Rușilor.

La *Tokio* s'a răspândit scirea, că Rușii au trecut granița coreană.

Scirea pare neverosimilă, căci decât este adevărat ceea-ce i-se telegrafēză diarului „Matin“ din *Karbin*, că cartierul

principal ruse-sci a fost strămutat acolo din Port-Arthur, atunci Rușii nu numai că nu au intrat în Corea, dăr se tem chiar, că Port-Arthur în tot momentul pote fi isolat de cătră Japonesi.

După date oficiale din Petersburg mișcarea Rușilor este următōrea:

În Asia orientală sunt cu totul 228.000 soldați ruși cu 3900 ofițeri. Din aceștia în prima linie de luptă sunt 180.000 cu 3000 ofițeri, în a doua linie de luptă 180.000 cu 500 ofițeri. În prima linie de luptă sunt 110.000 infanterie, 12.500 cavalerie, 7500 artilerie cu 27 baterii, 12.000 geniu și 8000 artilerie de fortărețā.

După o ultimă telegramă din Petersburg, au mai pornit spre Asia orientală 120.000. Cu aceștia forțele ruse-sci pe uscat atinge cifra de 400.000.

Luptă în perspectivă.

Pe ambe malurile riului Yalu sunt concentrate însemnate forțe ruse-sci și japoneze. Aici se crede, că se va da o luptă mare între Ruși și Japonesi. La Petersburg se așteptā cu mare încordare evenimentele, ce se vor desfășura la riul Yalu. Rușii cred, că vor birui pe Japonesi, avēnd speranța în conducătorii trupelor lor.

Amēnunte de la jubileul „Junimeii“.

Cernăuți 15 Febr. n.

Deși ne despart deja mai multe zile de festivitățile nōstre naționale, totuși vibrēză încă în inimile nōstre ecoul frumōselor sērbări, cari au cuprins în vraja lor fermecătōre sufletele Bucovinenilor, începēnd din cel mai splendid palat până în cea mai sēraciōsă colibă din marginele vechilor județe romănesci.

Atāta dragoste și însuflețire romănescă nu s'a mai pomenit de mult pe plaiurile Bucovinei, și trebuie, că s'au cutremurat și adēncile temelii ale străvechilui pāmēnt românesc de o manifestație atāt de grandioasă națională.

Voiese de astădatā să trec în o scurtă revistă unele din multele momente, cari au umplut sufletele celor prezenți cu o deosebită mândrie națională.

Un punct fără îndoială culminant în șirul festivităților au fost cele 8 tablouri vivante, luate din viața eroilor nōstri naționali, la cari au colaborat peste 140 persoane sub conducerea merituosului autor și aranțator d-l Dr. G. *Pantasi*. Din aceste relevez tabloul „*Ginta latină și popōrele romanice*“, reprezentând pe Vasile Alecsandri în vērstā înaintatā ședēnd la masa de scris și recitând în liniștea sērii la flacāra unei lumīnări cāntecul gintei latine. În jurul lui grupuri de popōre latine însoțite de genii. Un alt tablou reprezenta pe „*Stefan cel mare și arcașii*“ scenā din legenda fondării mănăstirei Putna: Stefan

o venerabilă preotēsă, care vorbea așa frumos bânățenesce. Fălciul este un tērgușor lângă Prut, la distanță de 48 Chm. de la Bērlad.

Despre plimbările de pe tērmul Prutului, cu ochii îndreptați la pāmēntul scump al Basarabiei, pāzit astāđi de soldați ruși, cari primesc pe ori-cine s'ar încumeta să trecā Prutul cu pușca ațintită — nu este acum timpul să scriu. Nu pot însă să uit nici-odată senzația sdrobitorē, ce am avut-o în momentul când am zărit pentru întâia oară granița imperiului urias, ce se începe la Fălciu și nu se sfirșesce decât la marea japoneasă. Îmensitateea acestā de spațiu mīntea omului nu o pote cuprinde într-o clipită. Și în acestā imensitate sute de mii de frați de același sänge cu noi, se pierd pe vecie pentru Romānism. Doina romănescă se stinge pe buzele lor și accentele ei nici nu se aud pe malul drept al Prutului...

În ziua de 5/17 August 1897 am părăsīt Fălciul și casa ospitalieră a amfitrionului și m'am întors la Bērlad făcēnd ocol prin orașul Huși, care este cam la aceeași distanță de Fălciu, ca și Bērladul.

Audisem, că o mahala a Hușilor numită *Corni*, este locuită de Unguri și eram curios a vedē ce fel de Unguri sunt aceștia?

Insuși numele orașului încă se dice, că ar fi de proveniență ungurească, căci eti ce scrie în privința acēta *Melchisedek*:

„Asupra originei numerei Hușu séu Huși sunt câteva versiuni: Una populară provenită de la locuitorii Unguri, ce trăiesc în satul Cornii, situat în laturea de miadă-nōpte a Hușilor. Acestā versiune pretinde că din vechime pe locul, unde astāđi este tērgul Hușilor, ar fi fost numai o măcelărie, de unde locuitorii de la Corni cumpērau carne, care în limba ungurească se dice Hus. Prin urmare, când ei se duceau la carne, diceau în limba lor, că se duc la Hus, și că de aci s'ar fi trăgēnd numirea locului Huși*“

Fiind vorba de versiuni, o las să urmeze și pe a doua:

„Altā versiune este eceea, pe care o aflăm la Andr. Wolf (*Beiträge zu einer statistisch-historischen Beschreibung des Fürstentums Moldau. — Erster Theil* la pg. 154.)

„Numele Huși îl are acest loc de la Hușiți, cari în anul 1460, fiind alungați din Ungaria, au venit în Moldova și au căpētat permisiune de la Voevodul Stefan cel Mare a se aședa acolo. Atunci au fundat ei acest loc și în amintirea stimabilului lor de atunci Ioan Hus i-au dat acest nume. Dară fiind-că după cātva timp

*) Chronica Hușilor și a Episcopiei cu asemenea numire scrisă de Episcopul Dunării de jos, Melchisedek. Bucuresci, Typographia C. A. Rosetti 1869. pg. 4.

cea mai mare parte din ei au fost alungați din acēstā țară, apoi restul Ungurilor Hușiți a trecut la religieuna catolică: dară numele acestui din nou fundat tērgușor nu l'au schimbat, încāt el până în timpul nostru se numesce Hus.“**)

Am sosit pe la orelē 5 p. m. în Huși și după-ce m'am spălat de praf la hotelul Corivan, am mers pe jos în mahalaua Corni, trecēnd pe lângă episcopia ortodoxă.

Corniți își fac impresia unui sat din cele mai frunțose din districtul Cetății de Piatră. Casele mai tōte acoperite cu paie, curățele și împrejmuite de grajduri și suri, lucru care în satele romănesci din Tutova și Fălciu nu se vede, cunoscut fiind, că vitele aci ernēză sub cerul liber.

Tipul Ungurilor este deosebit de al Romānilor, așa că îndată îi cunosc. Ei se căsētoresc numai între sine și sunt renumiți de hărnicia și gospodăria lor model. În acēstā privință îi întrec chiar și pe Bulgari, din cari tocmai în Huși încă există o colonie, distinsă prin sîrguință și spirit economic. Ungurii sunt bine situați materialicesc, sunt proprietari de vii și pāmēnt arētor și se află printre ei bogătași cu avere de cātē o sută de mii și mai bine.

Cum mergeam așa pe stradă, aud o femeie strigând cătră un copil:

**) Ibid pg. 5.

„Măi Nyihai! Da ce? Ai muțit?“

Mi-s'a părut, că și în pronunțare încă ar fi o nuanță deosebită, de și în Moldova Romānii încă pronunță *chept* (pept). *copchii* etc.

Într-o șură nisce ome-ni îmblăteau cu îmblăceii, ceea-ce mi-a revocat de asemenea reminescențe de acasă, deōre-ce aici se trieră cu mașina și, pe cât îmi aduc aminte, se mai calcă grăul și cu caii.

Fără să întreb pe cineva, îmi îndreptai pașii spre biserică. Lângă biserică era casa parochială.

Intraiu.

O femeie bētrână și grasă îmi eși înainte. Menagera. Îi dēdui un bilet, pe care îl duse parochului în casă.

După puțină așteptare eși un preot, înalt și spātos, cu barbă mare roșcată și mustețe grōse. Era în reverenda cu pele-rinā a minoritiilor, la brēu cu mātānii. Putea să fie de vre-o 30 de ani. Mē recomand în limba romănescă. El îmi răspunde tot romănescce, însă cu accent străin, că se numesce Pater Stanislaus Czelusnyak și e parochul de aci.

Czelusnyak? Va să dică un Poloneș!...

Delaleta.

vodă inconjurat de numeroasă sa curte. Au urmat apoi „Testamentul lui Ștefan cel mare“, când Ștefan proclamă în fața poporului pe fiul său Bogdan de urmaș, „Mihai Vitezeul și călăul“, „Fata de la Cozia“ (legendă istorică) „Trei colorul“, simbolisând în trei tablouri admirabile credința, viitorul, iubirea de neam și „Deșteptă-te Române“, reprezentând renascerea poporului român.

Admirabil a fost decorată și sala spațioasă, în care a decurs splendidul bal. Podiul salei reprezenta *forul roman* cu columna lui Traian și edificii în stilul vechi român. În fața podiului era ridicat un arc triumfal cu inscripția „Pro patria et imperatore“. De-asupra intrării în sală fălăia ocol drapel tricolor, donat de mândrele române bucovinene.

Ordinele de dans, executate în unul din primele ateliere vieneze, purtau pe o parte portretul lui Ștefan cel mare, ér pe cealaltă parte mânăstirea Putna.

E.

„Lutz Korodi în Germania“.

Sub titlul acesta „Brassói Lapok“ de ieri polemiză cu „Bud. Hirnap“, care vorbind despre Korodi spunea, că în presa germană s'a inițiat o campanie pe tema „barbarilor maghiari“ ér în Bonn s'a ținut de curând o întrunire publică în care s'a făcut agitație „pe tema martirajului lui Korodi, spunându-se o mulțime de minciuni“. — „Brassói Lapok“ având la mână un articol al ziarului „Preussische Zeitung“ care tratăză chestiunea Korodi, constată, că nu este adevărat, că s'ar vorbi de „barbaria maghiară“, nici „minciuni“ nu se spun, nici agitație nu se face. Tot așa va fi fost și la Bonn și prin urmare — dice „Br. L.“ — ceea-ce serie „Bud. H.“ nu este decât fătul fantasiei aprinse a corespondentului ei.

După acestea fôia maghiară din Brașov continuă:

„Adevărat, că „Pr. Ztg“ descrie pe alocurea în colorii forte vii raporturile din Ungaria și mai ales abuzurile (eljárás) autorităților... Dér noi, Maghiarii, nu ne jeluim adesea de asemenea abuzuri?... Firesc decât o facem noi acesta. atunci e o virtute, ér decât o face un Sas séu Român, atunci e tradare de patrie!“

„La să cetim foile opoziției! Să cetim articolele lui Bartha Miklós și Lengyel Zoltán! Óre aici nu se face critică mult mai aspră, decât am putut să cetim v'odată în v'ro fôie săsescă séu românescă?“

„Să căutăm a fi mai obiectivi! Multe neînțelegeri provin de-acolo, că adesea vedem fantôme, unde nu este decât o umbră inofensivă.“

„Să căutăm a fi mai drepti! Și de câte-ori vrem să condamnăm pe v'un Sas séu Român pentru faptele sale, să ne transpunem întâiu în situația și starea lui sufletescă și apoi să ne dăm răspuns sincer și drept, óre noi alt-fel am fi vorbit și făptuit în asemenea împrejurări și numai după-ce ne-am dat acest răspuns în mod sincer și drept — să judecăm.“

„Corespondentul lui „B. H.“ amintescă ironic de sôrtea „teribilă“ a lui Korodi. Óre decât el ar ajunge în situația, să i-se croască un an închisóre și 2000 cor. amendă și ar trebui să supôrte și alte consecințe, pierderea funcțiunei etc. n'ar găsi sôrtea această teribilă?...“

„Să avem deci și noi suflet. Să fim creștini!“

Asemenea constatări într'un organ maghiar sunt pe cât de rare, pe atât de surprindtore!

Evenimentele din Serbia.

În Macedonia sunt luptele dîilei ciocnirile între trupele turce și cele rescalate.

La Djakova soldații Sultanului au avut o luptă formală cu arnăuții, și după cum se telegrafiază din Belgrad, un întreg batalion turcesc a fost nimicit. Insuși Șenși pașa, comandantul garnisónei din Djakovița a fost rănit.

În urma acestui succes al arnăuților, rezistența se mărește în șirurile lor. Până acum 30.000 de Albanesi s'au alăturat mișcării.

O mare mișcare revoluționară se observă în Monastir, Salonie și Seres și în tóte localitățile Macedoniei de sud. Bande numeroase se ivesc, ér la Murilovo a fost în 18 l. c. o luptă formală, tot așa la Strumița.

Din Sofia vine scirea, că ministrul de război bulgar a lansat ordin de chemare pentru clasa 1905. Recruții, cari urmau să fie încorporați în Ianuarie 1905, au fost de urgență convocați pentru 15 Februarie. În cercurile militare această măsură e interpretată ca un indiciu, că Bulgaria se așteptă la un război cu Turcia la primăvară.

Guvernul bulgar a luat măsuri la granița turcescă, pe o întindere mare de teritoriu, cari corăspund unei stări de asediu, sub pretext de a împiedeca trecerea bandelor în Turcia.

La Viena și Budapesta s'a răspândit scirea, că Turcia a mobilizat 230,000 ómeni în Macedonia și la granițele Bulgariei, cu scop de a fi gata pentru ori-ce eventualitate. Față de măsura această și a pregătirilor Bulgariei, Rusia amenință cu ocuparea porturilor Varna și Burgas, pentru a paralisa o eventuală acțiune primejdiosă a Turciei.

SCIRILE DILEI.

— 7 (20) Februarie

Nu mai plătim amendă pentru c. p. ilustrate. O măsură nu se pôte mai vexatóre luase mai anii trecuți ministerul de com. ungar față cu cărțile postale ilustrate făcute de edituri particulare. Aceste cărți postale, pentru a puté fi desfăcute în diferitele țeri, purtau indicația „Carta postala“ câte în 7—8 limbi. Ei bine, în interiorul Ungariei, decât nu erau șterse tóte indicațiunile străine, ca să rămână numai cea ungarăscă „Levelező Lap“, adresatul era supus unei taxe de 16 bani. Acuma cetim în foi, că dispoziția această a fost revocată, așa că cărțile postale ilustrate se înmăneză fără taxă, chiar decât nu sunt șterse indicațiunile în limbile nemaghiare. Era timpul suprem!

Conferența d-lui Dr. Sextil Pușcariu în Cernăuți. Cetim în „Deșteptarea“: Duminecă în 14 l. c. n. d-l Dr. S. Pușcariu a ținut la „Societatea p. literatură și cultura română“ o conferență foarte frumoasă asupra poeziilor St. O. Iosif, Zah. Bársan, D. Anghel și a poetei Maria Cuntan. Conferența a fost atrăgătoare și interesantă. A participat un public foarte numeros de domni și dómne din cea mai bună societate românească. Conferențiarul a fost viu aplaudat.

O prorocire. Cetim în „La Libre Parole“ de la 17 Februarie: „India posedă un astrolog vestit, ale cărui prorocii adesea se verifică. Astfel un cetitor ne trimite un număr vechi din ziarul „Bombay Gazette“, în care Yogashastri (așa se numesc astrologul) anunța bóla regelui Eduard VII, amânarea serbărilor încoronării sale și sfârșitul războiului din Transvaal. Tóte acestea s'au împlinit așa cum le-a pređis astrologul. Acesta ne pune pe gânduri, deóre-ce Yogashastri a pređis pentru anul 1904: „Un mare război în Europa în timpul de la 12 Februarie până la 12 August, între Marea Britanie și celelalte puteri. Causa conflictului va fi Rusia. Anglia va fi biruită.“ Yogashastri mai proorocesc o nouă bóla a lui Eduard VII, nu ne spune însă decât bóla va proveni din supărarea înfrângerii, séu din altă cauză?“

„Mulgămită publică. Dómna Reveca Pascu și fiul Ioan Peteu au dăruit întru pomenirea răposatului tată și bunice George Constantin Pascu una sută de coróne fondului bisericii Sf. Adormiri din Brașov-Cetate, pentru care se aduce în numele comunei bisericesci, mulgămita publică. Brașov, 7 (20) Febr. 1904. Bartolomeiu Baulescu, paroch gr. or. și protopop.“

Frica de manifestațiunii antisemitice. Voiagiorii ce sosesc din Rusia spun, că pe jidovii de acolo i-a cuprins o panică teribilă. Ei se tem, că ura seculară a poporului se va deslănțui contra lor și se vor face érași vėrsări de sänge. Mulți jidovi din Basarabia au trecut în România.

Gallomania Românilor. O sémă de domni și dame din societatea bogată din Bucuresci au anunțat pentru Vineri séra o reprezentație de diletanți în limba franceză. Studenții români din Bucuresci au publicat din acest incident un protest energetic contra celor-ce desprețuesc limba țerii în însași capitala ei.

O serată literară urmată de bal, se va da la 20 Februarie n. 1904, în sala hotel. „Univers“, din Blașiú în folosul „Societății meseriașilor de acolo. Program: 1) Industrie și comerț, disertat. de d-l Gavril Precup. 2) „Barcarola“, de Kucken, cântată cu vocea de d-șorele Miți Nistor și Irina Munteanu. 3) „Coróna vieții“, poezie de V. Alesandri, declamată de d-l Aurel Ciato. 4) „Le Streghe“, de Paganini, cântat la pian de d-șora Helena Munteanu. 5) „Doctorul Hap“, canțonetă comică, pređată de d-l Aurel Maniu. Inceputul la 8 óre séra. Intrarea de persoană 1 cor., de familie 2 coróne. Va cânta musica lui Fabian din Alba-Iulia.

Subscripție franceză pentru răniții ruși. Comitetul sindicatului presei din Paris a deschis o subscripție pentru răniții ruși. După cum vedem din ultima listă publicată în „Figaro“ până acuma s'a adunat suma de 89.615 franci.

Decese. În Oradea-mare a repausat Teodor Lazar, avocat, în etate de 86 ani. Repausatul a fost mult timp jurisconsultul consistoriului gr. or. din acel oraș și se bucura de stimă generală. În mormântarea a avut loc în 18 Februarie, pontificând P. C. Sa vicarul Mangra.

— În Cernăuți a răposat în 15 l. c. unul din cei mai merituosi bărbați ai Bucovinei, profesorul Nicolae Ieremievič-Dubău, membru fondator, onorar și sprijinitor al aprópe tuturor societăților românesce din Bucovina.

Sinucidere. În spitalul civil din localitate s'a spândurat ieri Iosif Balogh, calfă de pantofar, originar din Careii-mari.

Concert. Duminecă în 21 Februarie séra musica comunală din Brașov va da un concert sub conducerea capelmaistrului Máx Krause în sala hotelului Europa. În variatul program vedem și „Scena pastorală“ de Elinescu, orchestrată de M. Krause. Inceputul la órele 8. Intrarea 60 bani.

Care farmacie va fi deschisă? Mâne, în 21 Februarie de la 1 p. m. nu va fi deschisă în cetate, decât farmacia lui Frideric Stenner din strada Porții Nr. 21.

Economii cari doresc a avé o recoltă bună, cumpără semințele de la prăvălia de semințe a lui Edmund Mauthner Budapesta, strada Rottenbiler 33. Acestă firmă trimite la cerere gratis catalog ilustrat cu 226 pagini. Prețurile semințelor bine curățite, cu încolțire înaltă, sunt ieftine.

Cu deosebire vrednice de amintit sunt semințele impregnate de sfeclă, și asortiment bogat de cereale nobile.

O bucurie pentru cei-ce suferă de goldină este vestea îmbucurătóre pe care o răspândește numeroși ómeni tãmăduiți cu alifia lui Zoltan. Acest mijloc escelent a vindecat în scurt timp cele mai vechi suferințe de reumatism, precum dovedesc mai multe declarații medicale. Să capătă în farmacia lui Béla Zoltan, Budapesta. Sticla 2 cor.

Un stomac sănătos are trebuință înainte de tóte de mistuire bună. În privința această se fac multe greșeli, din care cauză devine stomac stricat, lipsă de apetit, constipație, insomnie, dureri de cap, colică, anemie etc. Să nu întârzie nimeni să folosescă un mijloc preservativ plin de efect, care întărește, vindecă și păstrează sănătos atât stomacul cât și întreg organismul corpului. Un astfel de mijloc sunt picăturile de stomac veritabile Mariaszell ale lui Brady recunoscute de ani mulți ca un mijloc probat, plăcut și cu efect sigur la tóte bólele de stomac. O sticlă 80 bani. Se capătă în farmacii. Să se ferescă de falsificate.

ULTIME SCIRI.

Paris, 19 Februarie. Ziarului „Figaro“ i-se scrie din Petersburg, că Germania e gata să între în război pentru Rusia. Un ofițer superior german a predat Zarului o scrisóre de la împératul Wilhelm, care scrisóre se ocupă de atitudinea Angliei.

Berlin, 19 Februarie. În cercurile bine informate se vorbesce despre o modificare a grupărilor puterilor mari. S'ar fi formând o nouă triplă alianță între Germania, Rusia și Franța. Ostilitatea contra Angliei crește mereu și dîlnic se vorbesce despre un război cu Anglia.

Londra, 19 Februarie. Ziarul „Times“ publică o notă pe care Turcia ar fi adresat o puterilor semnatare, în care declară, că reformele sunt fără folos. Pórta va îndreptinde o acțiune războinică în contra Bulgariei isvorul insurecțiunei macedonene, și se pregătesce a pune 250,000 soldați pe picior de război. Nota se termină cu declarația, că Pórta nu va mai face puterilor nici o comunicare înainte de ruperea relațiunilor diplomatice.

Praga, 19 Februarie. „Narodni Listy“ anunță din Petersburg, că gbiața lacului Baikal s'a spart pe o lungime de 1447 și o lățime de 200 metri. După un raport oficial trei regimente s'au inecat.

Paris, 19 Februarie. Trupele rusesce de pe uscat grăbesc dîna-nóptea spre riul Yalu. Aci se așteptă o mare luptă.

Praga, 19 Februarie. Ziarul „Prager Tagblatt“ primesce din sorginte competentă scirea, că revoluția va izbucni în întréga Macedonia. Bulgaria se înarmeză cu mare grabă și e hotărîtă a-și mobilisa întreaga armată. Pentru cazul unei complicațiuni, Austro-Ungaria e pe deplin pregătită și mobilisarea în tot momentul se pôte întâmpla, decât mișcările din Balcani vor lua o întorsătură neașteptată.

POSTA REDACȚIUNEL

I. P. — D. E de prisos să spunem, că archiereul din cestuine, cu care s'a ocupat atât de mult presa, nu este din Colonia, ci din Olmütz.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

SESONUL DE BAL.

Cumpărați-Vé stoffele de mătăsărie: Gaze, Crépe de China, Rochii de dantele, Dantele și Panglici, pentru SESONUL de BAL, din

SALONUL DE MĂTĂSĂII

Szénásy, Hoffmann & Cie

Budapest, IV., Bécsi-uteza 4.

Firmă recunoscută de bună și solidă, unde tot-déuna se află cele din urmă NOUVEAUTÉS. Măstre se trimit în provincie franco.

Nr. 1150—1904.

PUBLICAȚIUNE

privitoare la înaintarea anunțurilor din partea persoanelor, care s'obligate să plăti taxa pentru eliberarea dela miliție.

Anunțările au să se facă la subsemnatul oficiu de dare până la sfârșitul lui Martie 1904 de către toți acei indiviți, cari

1) pentru totdeauna s'au aflat neapți pentru serviciul militar și ca atari s'au șters din lista de sorti;

2) cari cu ocaziunea ultimei asențări s'au aflat de neapți pentru serviciul militar;

3) cari, înainte de trecerea timpului lor de serviciu militar s'au dimis din cauza vre-unei atari vătămări corporale, care pe respectivul nu-l face neapt de lucru și a cărui vătămare corporală n'a obvenit în urma îndeplinirii serviciului său la miliție;

4) cari, în sensul art. de lege XL ex 1868, ca susținător de familie au fost eliberați de la serviciul de arme și după articolul de lege intrat în viață VI ex 1889 din ori-ce motiv au fost eliberați dela serviciul de arme;

5) toți cei îndatorați la serviciul de arme, cari înainte de expirarea timpului legal au emigrat din monarhia Austro-Ungară.

Toți acestia sunt obligați a anunța la subsemnatul oficiu de dare orășenesc, pe călele de anunțare designate spre acest scop.

a) starea și caracterul,
b) locuința,
c) cercul de asentare, respective comuna în care s'au dispensat de obligământul serviciului militar.

d) anul, de la care va avea a-se socoti eliberarea dela obligământul serviciului militar și

e) să arete darea directă, perceptată în anul trecut după obligatul la taxă mili ară respective după capul de familie al acestuia, în comuna căreia aparține său în vre-o altă comună.

În fine acei obligați la taxă de miliție, pentru cari taxa de miliție sunt datorii a-o plăti în sensul §-lui 11 al art. de lege XXVII ex 1880 aceia, cari le dau m-nă, au a anunța numele și locuința oferentilor lor de muncă.

Cei ce negligază așternerea anunțării descrise mai sus, se vor pedepsi în sensul §-lui 20 al art. de lege XXVII 1880 cu o amendă de trei sau șese ori mai mare, de cât taxa militară prescriasă pentru ei.

Decă de la termenul anunțării până la expirarea liberării de taxa militară, adică până la 1 Octombrie a. c. se face vre-o schimbare în relațiile față de acela, care dă muncă celui obligat de a plăti taxa militară, în stare cae acest din urmă — în sens art. de lege IX ex 1883 §. 4 p. 3, e dator a face cunoscută această schimbare, la aceeași autoritate la care s'a făcut prima anunțare.

Acei deobligați la taxa militară, cari, afară de locul cărui aparțin, într-alt loc nu mai sunt obligați la dare, își pot face anunțările la sub-

semnatul oficiu de dare și verbal. Cine însă negligază și această dispozițiune a legii amintite, se va pedepsi aspru.

Brassó, 20 Februarie 1904.

887, 2-2. Oficiul de dare orășenesc.

AVISO!

Subscribul aduce la cunoștința On. public, că cu începere de Sâmbătă 7(20) Februarie a. c a deschis un nou

SALON
de ras, tuns și frisat

în piața Prundului nr. 5, (Scheiș, casele d-lui D. Munteanu).

O praxă îndelungată făcută în străinătate și aici în loc, mă pune în plăcută poziție de a satisface toate cerințele On. public cu tot confortul, atât în local, precum și la case.

Sperând că On. public român din loc, imi va da tot sprijinul în întreprinderea acesta nouă, sunt

cu totă stima

George Popa Petrescu,
barbier și friseur.

Se se ceară

în interesul propriu totdeauna

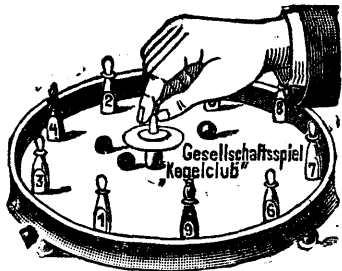
Veritabila

Cafeaua Kneipp de maltă
a lui Kathreiner

numai în pachete cu marca de apărare
Parochul Kneipp și numele Kathreiner,
ferindu-ne cu îngrijire de-a primi ori-ce
fel de imitațiuni de mai puțină valoare.

Cine vrea să-și petrecă bine?

Förte interesant!

Gesellschaftsspiel
Kegelclub

Joc de societate.

„Club de popice“

atât pentru adolescenți cât și pentru copii,
pot lua parte mai multe persoane.
Cea mai frumoasă și interesantă petrecere în
cercul familiar, la Reuniuni, Cluburi, Res-
tăurații etc. etc.

Prețul pentru jocul complet cu instrucție
numai 1 fl. 50.

Trimite numai cu rambursă
HEINR. KERTÉSZ, WIEN

I. Fleischmarkt 18—159.

„VICTORIA“ din BERLIN

Societate de asigurare generală.

Fondată 1853.

Suma averei cu începutul anului 1903,	Cor.	426.718.207
Suma asigurarilor	„	1.170.414.542
Fondul dividendelor	„	77.637.639
Intrate: premii și interese pro 1902	„	98.694.874
Suma excedentă	„	21.408.714

Subscrisa societate generală în Brașov se recomandă pentru încheiere de

Asigurări pe viață

fel de fel de combinațiuni după tarife foarte ieftine și cu împărțire de câștiguri mari.

Asigurări pe totă viața

la casuri de accidente pe căile ferate și vapore, cu plată de premii, numai un an în rate de o săptămână și valabile pentru întreaga viață

Asigurări de popor

pentru bărbați, femei și copii, fără vizitare medicală, cu plată dela 50 bani în sus, în fie-oare săptămână.

Se primesc agenți în localitate și provincie.

EM. MAYER & COMP.

Agentură generală,

BRAȘOV, Șirul florilor nr. 2.

4-5.1241.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, recoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelari. mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste a estate Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimitte banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“, de ore-c „Ciasul Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficiu oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.

De decă de ani se întrebuințază cu mare succes contra soldinei și resmatis-mului KRIEGER

Cel mai bun mijloc pentru vindecarea anemiei, lipsa de apetit, galbinare, nervositate și întărire a copiilor slabii este Preparatul KRIEGER'S

REPARATOR

brevetată prin lrge.

În spitalul St. Rochus (Bdpesta) din 186 casuri, 129 au dobândit deplină însănătoșare.
1 sticlă mare 2 cor., 1 sticlă mică 1 cor.
Se capătă în farmacia.

Tokajer China-Eisen-Wein.

Calitățile superioare ale acestei beuturi cu gust sunt aprecuate și de consiliu sanitar și minist. de Interne au dat învioră să se recomande.
1 sticlă mare 6.— cor. 1 sticlă mică 3.20 cor

Mijloc perfect pentru curățirea feței și conservare frumseții — Efect miraculos e

AKACIA-CRÉME.

Acastă vestită Crémă este nevătămătoare, nu conține nici plumb, nici argint vin, înfrumsețază și inviorază fața, Brevetată legal. Articol foarte plăcut de dame distins.

AKACIA — Crema 2 Cor.
— Pudra 1 „
— Săpun 1 „

Depositar principal
FARMACIA KRONEN,
BUDAPEST VIII,
Kálmán-ter.

Se capătă la farmacia,
dar se se ceară totdeauna
Preparatul Krieger's

Fabrica c. r. priv. de Mașini și Motore, BRAUNER & KLASEK Succ.

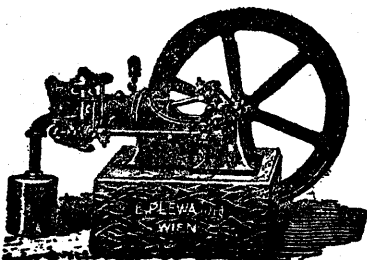
IGN. EMIL PLEWA—Viena.

Representanța generală și deposit

B. Dénes, Budapesta,

VI, Váci körút 61. sz.

MOTORE de Vapor, Gaz, Benzin, Petrolin, 2-100 HP. Locomobile-Petrolin 2-25 HP. Instalație de gaz sugative. putere de cal (HP.) costă 2-3 bani pe oră. — Consrucțiunea cea mai modernă. — Forță motrice, cea mai bună și ieftină. — Cel mai ieftin izvor de aprovizionare.

Se acceptază
representanți solidi în provinciile.
Pețuri curente gratis și franco.